Statens jordbruksverks
författningssamling
Statens jordbruksverk
551 82 Jönköping
Tfn 036-15 50 00
www.jordbruksverket.se

ISSN 1102-0970

SJVFS 2021:XX

Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:25) om skyldigheter för djurhållare och personal inom djurens hälso- och sjukvård;

Saknr D 8
Saknr L 41
Utkom från trycket
den [datum månad år]
Omtryck

beslutade den [dag månad år].

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av XX och 2 kap. 2 §§ förordningen (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård samt 5 § förordningen (2006:815) om provtagning på djur, m.m., i fråga om verkets föreskrifter (SJVFS 2019:25) om skyldigheter för djurhållare och personal inom djurens hälso- och sjukvård[1]

dels att nuvarande 7 kap. 15 § ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1 §, 4 kap. 22 §, 5 kap. 4 § och 7 kap. 4, 7, 10, 12, 13 och 14 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i föreskrifterna ska införas två nya paragrafer, 1 kap. 1 a § och 7 kap. 12 a §, av följande lydelse.

Dessutom beslutar Jordbruksverket ett allmänt råd till 7 kap. 12 a § av följande lydelse.

Författningen och de allmänna råden kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER 2
Definitioner 2
2 KAP. ANMÄLNINGSSKYLDIGHET OCH UPPGIFTSLÄMNANDE 3
3 KAP. DELEGERING 4
4 KAP. BESTÄMMELSER OM BEHANDLINGAR 4
Läkemedelsadministration 4
Vaccination 5
Behandling som får utföras av övrig personal 5
5 KAP. REGLER OM OPERATIVA INGREPP PÅ OCH INJEKTIONER TILL DJUR 9
Operativa ingrepp som får utföras av veterinär utan veterinärmedicinska skäl 9
Undantag från kravet på att anlita djurhälsopersonal 10
Injektioner som får utföras utan att djurhälsopersonal anlitas 11

[1] Författningen omtryckt SJVFS 2020:21.

6 KAP. UTFÄRDANDE AV INTYG 12
Allmänna bestämmelser 12
Om intygsgivaren 12
Om intygen 12
7 KAP. JOURNALFÖRING OCH UPPGIFTSLÄMNANDE M.M. 13
Allmänna bestämmelser 13
Veterinärs uppgiftslämnande vid behandling med läkemedel 14
Rapportering 15
Skyldigheter för djurhållare att dokumentera 15
8 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER 16
BILAGA 1 17
Grundkurs i läkemedelshantering 17
BILAGA 2 19
Grundläggande utbildning i anestesi och smärtlindring 19
BILAGA 3 21
Kriterier för kurs i vaccination och läkemedelshantering 21
BILAGA 4 22
Kriterier för utbildning i villkorad läkemedelsanvändning för personal i mjölkproducerande nötkreatursbesättningar 22

1 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Definitioner

1 §[2] Om inte något annat anges i andra stycket betyder ord och uttryck i dessa föreskrifter samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG[3].

I dessa föreskrifter betyder därutöver:

Allmän bedövning	Påverkan av läkemedel som sänker medvetandegraden.
Avlivningsvätska	Läkemedel som används i syfte att avliva djur.
Delegering	När någon som tillhör djurhälsopersonalen och som är formellt kompetent för en arbetsuppgift överlåter denna till en annan person som också tillhör djurhälsopersonalen men som saknar formell kompetens för uppgiften.

[2] Ändringen innebär bland annat att definitionerna av begreppen homeopatiska läkemedel och livsmedelsproducerande djur tas bort.
[3] EUT L 4, 7.1.2019, s. 43, (Celex 32019R0006).

Djurhållare	Den som äger eller på annat sätt ansvarar för djuren.
Djurhälsopersonal	Samma betydelse som i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.
Formell kompetens	Legitimation eller godkännande som djurhälsopersonal, inklusive vidareutbildning inom det egna yrket.
Intygsgivare	Djurhälsopersonal som upprättar och utfärdar intyg.
Journal	Dokumentation i löpande ordning om konsultationer rörande ett visst djur eller djurgrupp inkluderande röntgenbilder, remisser, remissvar, analysuppgifter från laboratorier och liknande samt andra dokument eller datafiler som har medicinsk anknytning till djuret eller djuren journalen avser.
Ordination	En veterinärs beslut om att ett läkemedel ska användas till ett specifikt djur eller djurgrupp och hur läkemedlet ska användas.
Reell kompetens	Det man har praktisk kunskap och förmåga att självständigt utföra på ett säkert sätt.
Villkorad läkemedelsanvändning	Läkemedelsanvändning som sker efter förskrivning av en veterinär i enlighet med 4 kap. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:32) om läkemedel och läkemedelsanvändning, utan att veterinären kliniskt har undersökt djuret eller djuren i anslutning till användningen.
Övrig personal	En person som är yrkesverksam inom djurens hälso- och sjukvård utan att tillhöra djurhälsopersonalen. *(SJVFS 2021:XX).*

1 a § Grundläggande bestämmelser om läkemedel till djur finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6. *(SJVFS 2021:XX).*

2 KAP. ANMÄLNINGSSKYLDIGHET OCH UPPGIFTSLÄMNANDE

1 § Bestämmelser om skyldighet att anmäla misstanke att djur inte hålls eller sköts i enlighet med djurskyddslagen (2018:1192) finns i djurskyddslagen.

2 § Bestämmelser om skyldigheter att anmäla misstanke om smittsam sjukdom eller underrätta om iakttagelser av betydelse för smittskyddet finns i zoonoslagen (1999:658), epizootilagen (1999:657) och smittskyddslagen (2004:168).

3 § Djurhälsopersonal ska se till att Jordbruksverket får aktuella uppgifter om deras namn, adress, telefonnummer och arbetsplats när dessa ändras. Uppgifterna ska lämnas skriftligen.

3 KAP. DELEGERING

1 § Vid delegering av en arbetsuppgift enligt 2 kap. 3 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska den som delegerar ha formell och reell kompetens för uppgiften och försäkra sig om att den som tar emot delegeringen har reell kompetens att utföra den. Den som blir tillfrågad om att få en uppgift delegerad till sig ska säga ifrån om reell kompetens saknas och delegering får då inte ske.

2 § Vid delegering ska ett skriftligt, tidsbegränsat och personligt delegeringsbeslut upprättas. Beslutet får gälla för ett bestämt tillfälle eller för högst ett år och ska kunna visas upp vid kontroll av tillsynsmyndighet och på begäran av Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård under minst fem år från utfärdandet.

3 § Ett beslut om delegering ska innehålla följande uppgifter:

1. vilken arbetsuppgift som delegeras,
2. vem som har delegerat uppgiften,
3. till vem uppgiften har delegerats,
4. beslutets giltighetstid,
5. datum då beslutet fattas, samt
6. båda parters underskrifter.

4 § Bara operativa ingrepp som är av enklare karaktär får delegeras. Delegering av sådana ingrepp, samt delegering av avlivning av djur med injektion, får bara ske av veterinär.

Operativa ingrepp och avlivning får bara utföras om en veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer uppstår.

5 § Den som har delegerat en arbetsuppgift är skyldig att fortlöpande kontrollera att uppgiften utförs på ett sätt som är förenligt med en god och säker vård.

6 § Beslutet om delegering ska omedelbart återkallas om

1. delegeringen inte längre är förenlig med en god och säker vård, eller
2. någon av parterna begär det.

7 § Om delegering upphör i förtid ska detta noteras på beslutet om delegering.

4 KAP. BESTÄMMELSER OM BEHANDLINGAR

Läkemedelsadministration

1 § Djurhälsopersonal som inte är veterinär får bara administrera läkemedel till djur under förutsättning att

1. en veterinär har ordinerat behandlingen, och
2. läkemedlen är tillhandahållna i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:32) om läkemedel och läkemedelsanvändning.

Trots vad som sägs i första stycket får djursjukskötare och godkända legitimerade sjuksköterskor avliva djur utan att veterinär har ordinerat behandlingen. Detta gäller under förutsättning att det sker på delegation från veterinär, att djurhållaren söker

specifikt för åtgärden och att veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer uppstår.

Trots vad som sägs i första stycket får en godkänd legitimerad tandläkare behandla djur lokalt i munhålan utan att veterinär har ordinerat behandlingen.

Vaccination

2 § Trots vad som sägs i 1 § får djursjukskötare och godkända legitimerade sjuksköterskor vaccinera djur med de vaccin som avses i 3 kap. 4 § i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:32) om läkemedel och läkemedelsanvändning, utan att veterinär har ordinerat behandlingen. Detta gäller under förutsättning att djurhållaren söker specifikt för åtgärden och veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer uppstår.

En djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska som ska vaccinera ett djur i enlighet med första stycket ska försäkra sig om att djuret är friskt genom att förhöra sig med djurhållaren om djurets hälsotillstånd och därefter göra en bedömning av detsamma.

3 § Vaccination som utförs av en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska ska intygas i enlighet med 6 kap. 2 §.

4 § Intygande om vaccination i pass för sällskapsdjur ska göras av veterinär i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 576/2013 av den 12 juni 2013 om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och om upphävande av förordning (EG) nr 998/2003[4].

Intygande om vaccination i pass för häst ska göras av veterinär i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/262 av den 17 februari 2015 om fastställande av bestämmelser i enlighet med rådets direktiv 90/427/EEG och 2009/156/EG vad gäller metoder för identifiering av hästdjur (förordning om pass för hästdjur)[5].

5 § Vaccination mot rabies får bara utföras av veterinär. Bara vaccin som har godkänts av Läkemedelsverket får användas.

6 § Vaccination av hund, katt eller iller mot rabies ska omedelbart noteras i djurets pass. Om djuret inte har ett pass ska den vaccinerande veterinären utfärda ett sällskapsdjurspass i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2004:32) om utfärdande av pass för sällskapsdjur och notera uppgifterna om vaccination i detta.

7 § Vaccination mot rabies av andra djurslag än hund, katt, iller och häst får bara utföras efter tillstånd från Jordbruksverket. Ansökan om sådant tillstånd ska göras av den veterinär som ska utföra vaccinationen.

Behandling som får utföras av övrig personal

8 § Behandlingar som avses i 9–22 §§ får utföras utan hinder av 4 kap. 1 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

[4] EUT L 178, 28.6.2013, s. 1 (Celex 32013R0576).
[5] EUT L 59, 3.3.2015, s. 1 (Celex 32015R0262).

För övrig personal verksam på djurkliniker finns det undantag från 4 kap. 1 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård på tre nivåer enligt 10, 11 och 13 §§.

Övrig personal verksam på djurkliniker, djursjukhus eller motsvarande inrättning

9 § Behandlingar som utförs enligt 10, 11 och 13 §§ ska ske efter ordination av veterinär och på den ordinerande veterinärens ansvar.

10 § Undantag på nivå ett innebär att övrig personal får utföra enklare skötselåtgärder och enklare sårvård på djur som är under påverkan av lokal eller allmän bedövning.

Allmänna råd till 10 §

Enklare skötselåtgärder enligt 10 § kan till exempel vara kloklippning och pälsklippning.

11 § Undantag på nivå två innebär att övrig personal, med de begränsningar som följer av andra och tredje stycket, får utföra följande behandlingar på djur oavsett om de är under påverkan av lokal eller allmän bedövning eller inte:

1. Ge subkutana, intramuskulära och intravenösa injektioner – dock inte med vaccin, narkotikaklassade läkemedel, läkemedel för lokal bedövning, läkemedel för allmän bedövning, avlivningsvätska eller cytostatika. Sederande läkemedel får dock ges till häst under förutsättning att en veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer skulle uppstå.
2. Koppla i och ur dropp ur en permanentkanyl.
3. Sätta permanentkanyl.

Behandlingarna enligt första stycket 1–3 får endast utföras av sådan övrig personal som uppfyller de krav som anges i 12 §.

Övrig personal som uppfyller villkoren i 12 1–3 får ge intravenösa injektioner enligt första stycket 1 samt sätta permanentkanyl enligt första stycket 3 endast till och med den 31 december 2023.

12 § Den som utför behandlingar enligt undantag på nivå 2 enligt 11 § ska uppfylla något av följande villkor:

1. Ha genomfört en grundkurs i läkemedelshantering enligt bilaga 1 till dessa föreskrifter för det djurslag som behandlingen avser.
2. Ha genomfört en grundkurs i läkemedelshantering som omfattar korrekt administrationssätt för det aktuella djurslaget och som Jordbruksverket har godkänt enligt äldre föreskrifter.
3. Ha svensk legitimation som sjuksköterska.
4. Ha en veterinärexamen från land utanför EU/EES och Schweiz.
5. Studera på veterinärprogrammet vid Sveriges lantbruksuniversitet och med godkänt resultat ha läst minst tre år, innefattande kurs i farmakologi.
6. Studera på en veterinärutbildning i ett annat EU/EES-land än Sverige eller i Schweiz och med godkänt resultat ha läst minst tre år, innefattande kurs i farmakologi. Detta gäller under förutsättning att utbildningen uppfyller kraven

i artikel 38 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer[6].

7. Studera på djursjukskötarprogrammet vid Sveriges lantbruksuniversitet och med godkänt resultat ha läst minst två år.
8. Studera på Sveriges lantbruksuniversitets tilläggsutbildning för veterinärer med examen från land utanför EU/EES och Schweiz samt med godkänt resultat ha gått årskurs 1. (SJVFS 2020:21).

13 § Undantag på nivå tre innebär att övrig personal, med de begränsningar som följer av andra, tredje och fjärde stycket, får utföra följande behandlingar på hund och katt samt övriga djur som hålls för sällskap och hobby, dock inte på häst, oavsett om djuren är under påverkan av lokal eller allmän bedövning eller inte:

7. Ge subkutana, intramuskulära och intravenösa injektioner – dock inte med vaccin, läkemedel för lokal bedövning, avlivningsvätska eller cytostatika.
8. Intubera djur inför narkos samt extubera djur efter narkos.
9. Sätta permanentkanyl.

Injektioner med narkotikaklassade läkemedel eller läkemedel för allmän bedövning får endast ske om en veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer skulle uppstå.

Behandlingarna enligt första stycket 1–3 får endast utföras av sådan övrig personal som uppfyller de villkor som anges i 14 §.

Övrig personal som uppfyller villkoren i 14 § 1 och 2 får utföra behandlingarna enligt första stycket 1–3 till och med den 31 december 2023.

14 § Den som utför behandlingar enligt undantag på nivå 3 enligt 13 § ska uppfylla något av följande villkor:

1. Ha genomfört en grundläggande utbildning i anestesi och smärtlindring enligt bilaga 2 till dessa föreskrifter för det djurslag som behandlingen avser samt innan denna utbildning ha varit yrkesverksam inom djurens hälso- och sjukvård motsvarande minst tre år heltid i Sverige eller i annat land och då ha utfört behandlingar enligt undantag på nivå 2 enligt 11 §.
2. Med godkänt resultat ha genomfört en teoretisk examination enligt tidigare gällande bestämmelser för att få legitimation djursjukskötare[7].
3. Studera på veterinärprogrammet vid Sveriges lantbruksuniversitet och med godkänt resultat ha läst minst tre år, innefattande kurs i farmakologi.
4. Studera på en veterinärutbildning i ett annat EU/EES-land än Sverige eller i Schweiz och med godkänt resultat ha läst minst tre år, innefattande kurs i farmakologi. Detta gäller under förutsättning att utbildningen uppfyller kraven i artikel 38 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer[8].
5. Studera på djursjukskötarprogrammet vid Sveriges lantbruksuniversitet och med godkänt resultat ha läst minst två år.
6. Studera på Sveriges lantbruksuniversitets tilläggsutbildning för veterinärer med examen från land utanför EU/EES och Schweiz samt med godkänt resultat ha gått årskurs 1.

[6] EUT L 255, 30.9.2005, s 22 (Celex 32005L0036).
[7] Jfr 2 kap. 1 c § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2009:83) om behörigheter för djurhälsopersonal.
[8] EUT L 255, 30.9.2005, s 22 (Celex 32005L0036).

För att få utföra behandlingar enligt undantag på nivå 3 enligt 13 § ska övrig personal, förutom att uppfylla något av villkoren i andra stycket, dessutom ha förvissat sig om att arbetsgivaren känner till vilken utbildning och kompetens personen i fråga har samt känna till de rutiner som finns på arbetsplatsens operationsavdelning inklusive rutiner vid akutfall och komplikationer.

Övrig personal under utbildning

15 § Den som genomför den praktiska delen av en grundkurs i läkemedelshantering enligt 12 § 1 i form av arbetsplatsförlagd färdighetsträning får utföra behandlingar enligt undantag på nivå 2 enligt 11 § första och andra stycket.

Behandlingarna enligt första stycket får endast ske efter ordination av veterinär och på den ordinerande veterinärens ansvar. Behandlingarna ska dessutom ske under direkt handledning och närvaro av veterinär eller djursjukskötare.

16 § Den som genomför den praktiska delen av en utbildning i anestesi och smärtlindring enligt 14 § 1 i form av arbetsplatsförlagd färdighetsträning får utföra behandlingar enligt undantag på nivå 3 enligt 13 § första stycket.

Behandlingarna enligt första stycket får endast ske efter ordination av veterinär och på den ordinerande veterinärens ansvar. Injektioner med narkotikaklassade läkemedel eller läkemedel för allmän bedövning får endast ske om en veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer skulle uppstå. Behandlingarna ska dessutom ske under direkt handledning och närvaro av veterinär eller djursjukskötare.

Hovslagare

17 § Utan hinder av 4 kap. 1 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård får den som är yrkesverksam inom djurens hälso- och sjukvård verka och sko sederade hästar.

Husdjurstekniker

18 § En husdjurstekniker som med godkänt resultat har gått en av Jordbruksverket godkänd grundkurs i läkemedelshantering samt en utbildning i avhorning som har anordnats i enlighet med en av Jordbruksverket godkänd kursplan får avhorna kalvar som är yngre än åtta veckor under lokal bedövning. Husdjursteknikern får dessutom ge injektioner subkutant och intramuskulärt med lokalbedövningsmedel och medel för smärtlindring i anslutning till ingreppet.

19 § En husdjurstekniker som med godkänt resultat har gått en av Jordbruksverket godkänd grundkurs i läkemedelshantering får vaccinera kalv mot ringorm.

Klövverkning

20 § Övrig personal får, utan hinder av 4 kap. 1 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, behandla klövbölder och klövsulesår under förutsättning att

1. personen som utför ingreppet har reell kompetens för detta,
2. ingreppet utförs på ett djurskyddsmässigt godtagbart sätt, samt
3. ingreppet inte omfattar underliggande mjukdelsvävnad.

Övrig personal får också behandla klövdjur under lokal och allmän bedövning samt göra enklare operativa ingrepp i klövar, under förutsättning att personen har reell kompetens för uppgiften. Behandling under lokal och allmän bedövning sker på veterinärens ansvar och får bara utföras om veterinären befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer uppstår.

Vaccinationer

21 § Den som yrkesmässigt arbetar med att vaccinera fjäderfä eller fisk utan att tillhöra djurhälsopersonalen, får utföra vaccinationer på dessa djurslag under förutsättning att han eller hon har med godkänt resultat genomgått en kurs i vaccination och läkemedelshantering i enlighet med bilaga 3 till dessa föreskrifter.

22 § I de fall Jordbruksverket har föreskrivit eller beslutat att veterinärmedicinska läkemedel får användas för att förebygga och bekämpa en sådan sjukdom som anges i 4 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2021:14) om användning av veterinärmedicinska läkemedel för förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar får den som med godkänt resultat har genomgått en kurs i vaccination och läkemedelshantering i enlighet med bilaga 3 till dessa föreskrifter administrera sådana läkemedel. *(SJVFS 2021:XX).*

5 KAP. REGLER OM OPERATIVA INGREPP PÅ OCH INJEKTIONER TILL DJUR

1 § Grundläggande bestämmelser om operativa ingrepp på eller injektioner till djur finns i 4 kap. 2–3 §§ djurskyddslagen (2018:1192) samt 4 kap. 1–2 §§ djurskyddsförordningen (2019:66).

Operativa ingrepp som får utföras av veterinär utan veterinärmedicinska skäl

2 § Följande operativa ingrepp får utan hinder av 4 kap. 2 § djurskyddslagen (2018:1192) utföras av veterinär utan att det är befogat av veterinärmedicinska skäl:

1. borttagning av övertaliga spenar på kalvar av nötkreatur,
2. nosringning av tjurar,
3. borttagning av vargtänder på häst,
4. sterilisering av tjurar, baggar och galtar genom vasektomi eller kaudal epididymektomi,
5. uttag och inläggning av embryon på får och get under lokal eller allmän bedövning,
6. stäckning (operativt ingrepp som permanent berövar fågeln dess flygförmåga) av fåglar som hålls i en anläggning som är godkänd för offentlig förevisning, med de begränsningar som följer av 13 och 14 kap. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:29) om djurhållning i djurparker m.m.,
7. identitetsmärkning av djur genom frysmärkning, applicering av öronbrickor eller inplantering av mikrochip, samt
8. identitetsmärkning av hund, katt eller kanin genom tatuering under förutsättning att djuret är bedövat.

Operativa ingrepp enligt punkt 7 och 8 får delegeras till annan djurhälsopersonal enligt bestämmelserna i 3 kap. dessa föreskrifter.

Undantag från kravet på att anlita djurhälsopersonal

3 § Utan hinder av 4 kap. 2-3 §§ djurskyddslagen (2018:1192) och 4 kap. 1 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård får de operativa ingrepp som anges i 4 § utföras utan att djurhälsopersonal behöver anlitas, under förutsättning att personen som utför ingreppet

1. har reell kompetens för ingreppet,
2. utför ingreppet på ett djurskyddsmässigt godtagbart sätt,
3. iakttar god hygien, samt
4. använder för ingreppet ändamålsenliga instrument.

4 § Följande operativa ingrepp på djur får utföras under de förutsättningar som anges nedan samt i 3 §.

1. Slipning av tänder på gris. Slipning får inte ske rutinmässigt utan bara om det erfarenhetsmässigt har visat sig uppkomma skador på andra djur och det görs innan djuret har uppnått en veckas ålder.
2. Borttagande av övertaliga spenar på kalvar, om det görs innan djuret har uppnått en månads ålder.
3. Identitetsmärkning av djur genom inplantering av mikrochip, under förutsättning att det utförs av en person som har genomgått utbildning som har godkänts av Jordbruksverket.
4. Identitetsmärkning av hästar genom frysmärkning, under förutsättning att det utförs av en person som har särskild utbildning för ändamålet.
5. Identitetsmärkning av klövbärande djur i fångenskap genom tatuering, frysmärkning eller applicering av öronbrickor.
6. Identitetsmärkning genom klippta hack i öronen på klövbärande djur i fångenskap som inte omfattas av krav på märkning med öronbrickor enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa. Grisar som omfattas av kravet på märkning i nämnda föreskrifter får dock identitetsmärkas med klippta hack i öronen under förutsättning att det sker i undantagsfall och bara på djur som tillhör en kull avsedd för rekrytering. Märkning får inte göras på djur som vistas i en temperatur som understiger – 5°C.
7. Identitetsmärkning av fåglar med vingmärken.
8. Borttagande av den yttersta delen av den inre tån på tunga köttrastuppar under förutsättning att syftet med ingreppet är att skydda hönorna från skador vid parning. Ingreppet ska göras innan djuret har uppnått 24 timmars ålder.
9. Märkning av fisk genom fettfeneklippning, under förutsättning att det görs under bedövning och att det utförs av en person som har genomgått utbildning i märkning som har godkänts av Jordbruksverket.

Märkning enligt punkterna 3, 4 och 9 får även göras av den som genom kursintyg från en utbildning i annat EES-land eller på annat sätt kan uppvisa bevis på likvärdig kompetens. *(SJVFS 2021:XX).*

5 § Normal verkning av klövar samt behandling av klövbölder och klövsulesår på djur får göras utan att veterinär eller annan djurhälsopersonal behöver anlitas under förutsättning att

1. personen som utför ingreppet har reell kompetens för detta,

2. ingreppet utförs på ett djurskyddsmässigt godtagbart sätt, samt
3. ingrepp inte omfattar underliggande mjukdelsvävnad.

6 § Djurhållare får kastrera gris yngre än sju dagar under lokal bedövning, samt injicera lokalbedövningsmedel och medel för smärtlindring i anslutning till ingreppet. För att injicera lokalbedövningsmedel ska djurhållaren ha genomgått en av Jordbruksverket godkänd kurs i läkemedelshantering samt kurs i administrering av läkemedel för lokal bedövning avseende gris.

Kastrering av gris enligt första stycket och enligt 4 kap. 1 § andra stycket djurskyddsförordningen (2019:66) ska utföras på så kallad blodig väg. Vass skalpell av engångstyp, vass och lämpligt utformad tång eller vasst engångsrakblad fastsatt i en hållare, samt engångskanyl och sprutor för lokalbedövning, ska användas vid kastreringen.

Injektioner som får utföras utan att djurhälsopersonal anlitas

7 § Djurhållare får, efter ordination av veterinär, ge injektioner under en period av längst fyra veckor räknat från dagen för ordinationen. Begränsningen i tid gäller inte när läkemedel har förskrivits i enlighet med 3 kap. 13–15 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:32) om läkemedel och läkemedelsanvändning.

8 § Den som använder läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning får ge injektioner med de preparat som den villkorade läkemedelsanvändningen omfattar under följande förutsättningar:

1. Han eller hon kan uppvisa ett kursintyg på att han eller hon med godkänt resultat har genomgått utbildning i villkorad läkemedelsanvändning. För personal i mjölkproducerande nötkreatursbesättningar framgår kraven på utbildningen i bilaga 4 till dessa föreskrifter. För övriga djurslag framgår de av särskilda beslut fattade av Jordbruksverket[9].
2. Behandling sker endast med de läkemedel som har förskrivits av den ansvarige veterinären, eller hans eller hennes ersättare, och i enlighet med hans eller hennes instruktioner.
3. Veterinären som avses i 2, eller hans eller hennes ersättare, har besökt besättningen inom den tidsrymd som beskrivs i 4 kap. 10 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:32) om läkemedel och läkemedelsanvändning.

Utöver kursen i första stycket 1 ska den som använder läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning i mjölkproducerande nötkreatursbesättningar genomgå vidareutbildningar vartannat år. Vidareutbildningarna ska ske i enlighet med bilaga 4 till dessa föreskrifter.

Allmänt råd till 5 kap. 8 §

Vidareutbildningarna enligt 8 § andra stycket bör hållas på den aktuella gården. Utbildningen bör hållas av en veterinär som inte har regelbunden verksamhet i besättningen, men sker med fördel i samarbete med den veterinär som är ansvarig för den villkorade läkemedelsanvändningen.

[9] Besluten finns på Jordbruksverkets hemsida (www.jordbruksverket.se) under Veterinära författningshandboken, avsnitt D. Tjänsteutövningsbestämmelser.

9 § Injektion av järnläkemedel till smågrisar får ges av djurhållaren innan smågrisarna har uppnått tre veckors ålder.

6 KAP. UTFÄRDANDE AV INTYG

Allmänna bestämmelser

1 § Djurhälsopersonal som har anlitats av en djurhållare ska på dennes begäran utfärda intyg.

2 § Djurhälsopersonal ska, efter att ha vaccinerat djur, utfärda ett intyg om vaccination. På intyget ska det, förutom de uppgifter som anges i 10 §, finnas uppgift om

1. djurets identitet,
2. vaccinets namn, och
3. vaccinets batchnummer.

3 § Intygsgivaren ska bevara en kopia av intyget och eventuella underliggande dokument eller intyg i minst fem år eller den längre tid som framgår av annan författning eller av särskilt beslut. Kopia krävs inte om all information som följer av intyget och eventuella underliggande dokument antecknas i journalen.

Om intygsgivaren

4 § En intygsgivare ska vara opartisk och får inte ha något ekonomiskt intresse i det som intyget avser eller i de företag som berörs av intygandet.

5 § En intygsgivare ska ha tillräcklig kännedom om det som intyget avser och vara medveten om innehållet i det intyg som utfärdas.

6 § En intygsgivare får inte intyga andra uppgifter än sådana som denne själv har personlig kännedom om eller själv har kontrollerat.

7 § En intygsgivare får utan hinder av 6 § underteckna ett intyg på grundval av ett annat intyg eller bevis. I dessa fall ska intygsgivaren ha det aktuella dokumentet tillgängligt när undertecknandet sker.

8 § En intygsgivare får inte underteckna ett intyg in blanco eller ett intyg som är ofullständigt ifyllt.

Om ett färdigt intygsformulär används, ska alla markerade platser för uppgifter fyllas i. Uppgift som inte kan anges ska markeras med ett streck. En avslutad beskrivning ska följas av ett långt streck.

9 § En intygsgivare får inte utfärda intyg på ett språk som denne inte har tillfredsställande kunskaper i, om inte en tillfredsställande översättning är bifogad till intyget.

Om intygen

10 § Ett intyg ska innehålla

1. datum för utfärdandet,
2. intygsgivarens underskrift i original,

3. namnförtydligande,
4. titel, samt
5. i tillämpliga fall adress, telefonnummer och tjänstestämpel.

Underskriften ska vara beständig och i annan färg än svart.

11 § Av intyget ska klart framgå anledningen till att intyget upprättas och, i förekommande fall, på vems uppdrag det sker.

12 § Intyget ska innehålla en beskrivning av arten och omfattningen av de utredningar och undersökningar som utgör underlag för intyget, samt uppgift om tidpunkt och plats för genomförandet av dessa.

Om intyget grundar sig på underliggande dokument eller intyg ska dessa redovisas.

13 § Identitetsmärkning på djur eller varor ska kontrolleras och anges i intyget. För djur som saknar identitetsmärkning ska, om möjligt, fullständigt signalement anges. Varor som saknar identitetsmärkning ska, om möjligt, beskrivas så att de går att identifiera.

14 § Om det av ett intyg framgår om krav i svensk lagstiftning eller EU-lagstiftning är eller inte är uppfyllda, ska intyget innehålla en hänvisning till aktuell lagstiftning.

15 § Om intygsgivaren gör en ändring i ett intyg ska intygsgivaren signera och datera ändringen.

7 KAP. JOURNALFÖRING OCH UPPGIFTSLÄMNANDE M.M.

Allmänna bestämmelser

1 § Djurhälsopersonal ska föra journal i direkt anslutning till konsultationen. Vid journalföringen ska djurhälsopersonalen iaktta synnerlig noggrannhet och omsorg. Journalen ska föras på sådant sätt att uppgift om konsultation som gäller ett visst djur eller djurgrupp vid en given tidpunkt ska kunna tas fram.

Journalföring enligt första stycket krävs inte om konsultationen handlar om allmänna frågor.

2 § Journal ska föras på svenska och vara tydlig och fullständig. Journalen ska när det är möjligt innehålla följande uppgifter:

1. djurhållarens namn, adress och telefonnummer samt eventuellt produktionsplatsnummer (ppn),
2. djurslag,
3. djurets kön,
4. djurets ålder eller åldersgrupp, samt
5. djurets identitet.

3 § I journalen ska för varje undersökning och behandling anges:

1. datum,
2. tidpunkt,
3. anamnes,
4. status,

5. i förekommande fall diagnos, anledning till behandling och typ av behandling, samt
6. namn och titel på den som utfört undersökningen eller behandlingen.

4 § Vid behandling med läkemedel ska journalen, utöver vad som nämns i 3 §, även innehålla uppgifter om

1. läkemedlets namn,
2. styrka och dosering, samt
3. behandlingstidens längd.

Vid behandling av livsmedelsproducerande djur ska dessutom karenstid anges i enlighet med vad som anges i beslutet om läkemedlets godkännande för försäljning enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 eller i enlighet med de villkor som anges i artikel 115 i samma förordning. *(SJVFS 2021:XX).*

5 § En uppgift i en journal får inte utplånas eller göras oläslig. Om en uppgift i en journal är oriktig får uppgiften rättas. Rättelsen ska dateras och undertecknas av den som har rättat.

6 § Journalen ska bevaras i minst fem år, räknat från dagen för det sista införandet eller den längre tid som framgår av annan författning eller av särskilt beslut. Journalen ska kunna visas upp vid kontroll av tillsynsmyndighet och på begäran av Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård.

Veterinärs uppgiftslämnande vid behandling med läkemedel

7 §[10] En veterinär som behandlar livsmedelsproducerande djur med läkemedel eller ordinerar sådan behandling, ska informera djurhållaren om behandlingen i form av ett skriftligt behandlingsbevis. Behandlingsbeviset ska innehålla följande uppgifter:

1. Djurslag,
2. djurets identitet eller benämning av djurgrupp,
3. diagnos eller anledning till behandling,
4. läkemedel, dosering och behandlingssätt,
5. tid för behandlingen och behandlingens längd,
6. i förekommande fall injektionsställe,
7. karenstid för köttvara, mjölk, ägg, honung och vad karenstiden innebär, samt
8. veterinärens namn. (SJVFS 2021:XX).

8 § Vid behandling av odlad fisk ska informationen enligt 7 § dessutom innehålla följande uppgifter:

1. Den som har anvisat behandlingen, samt
2. i förekommande fall fodertillverkare.

9 § Vid behandling av djur som hålls för tävling ska veterinären informera djurhållaren om att det kan krävas läkemedelsfri tid efter behandling, innan djuret får användas i träning eller tävling.

[10] Ändringen innebär bland annat att innehållet i andra stycket har flyttats till första stycket.

Rapportering

10 § Bestämmelser om rapportering av biverkningar finns i föreskrifter från Läkemedelsverket. *(SJVFS 2021:XX).*

11 § En veterinär ska senast en månad efter att ha journalfört en behandling, dock senast tre månader efter behandlingstillfället, rapportera

1. samtliga läkemedelsbehandlingar och behandlingar av smittsamma sjukdomar hos nötkreatur, får, get, ren, gris, fjäderfä, fisk och hägnat vilt, samt
2. behandlingar av häst med antibakteriella läkemedel för systemiskt bruk.

Rapportering enligt första stycket ska göras på blanketten ”Praktikjournal för veterinär”, ”Praktikjournal för distriktsveterinär” eller genom att använda ett databaserat journalföringssystem som Jordbruksverket har godkänt. Exemplar 1 av praktikjournalen ska skickas in till Jordbruksverket, 826 84 Söderhamn eller, om databaserat journalföringssystem används, skickas in på sätt som Jordbruksverket har godkänt.

Skyldigheter för djurhållare att dokumentera

12 §[11] Utöver de uppgifter som en djurhållare ska registrera vid behandling av livsmedelsproducerande djur enligt artikel 108 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 ska djurhållaren även registrera

1. diagnos eller orsak till behandlingen, samt
2. namn på den som har utfört behandlingen. (SJVFS 2021:XX).

12 a § En djurhållare ska dokumentera följande uppgifter vid behandling av djur för pälsproduktion:

1. Datum för behandlingen,
2. djurets identitet,
3. diagnos eller orsak till behandling,
4. läkemedlets namn och dosering,
5. behandlingstidens längd,
6. karenstid,
7. namn på förskrivande veterinär, samt
8. namn på den som har utfört behandlingen.

Dokumentationen enligt första stycket ska sparas i minst fem år och kunna visas upp vid kontroll. *(SJVFS 2021:XX).*

Allmänt råd till 7 kap. 12 a §
Dokumentationen enligt 12 a § första stycket kan göras genom att veterinärens besöksjournal sparas, förutsatt att denna innehåller de begärda uppgifterna. (SJVFS 2021:XX).

13 § Ytterligare bestämmelser om djurhållares journalföring finns i artikel 102 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa (”djurhälsolag”). *(SJVFS 2021:XX).*

[11] Ändringen innebär bland annat att andra stycket upphävs och att det tidigare tredje stycket blir ett allmänt råd till 12 a §.

14 § Den som håller djur för pälsproduktion ska kunna styrka inköp och innehav av veterinärmedicinska läkemedel under en period av minst fem år efter att läkemedlet har tillförts det enskilda djuret. *(SJVFS 2021:XX).*

15 §[12] *har upphävts genom (SJVFS 2021:XX).*

8 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

1 § Länsstyrelsen utövar offentlig kontroll över efterlevnaden av bestämmelserna i denna författning. Såvitt gäller 2–4 och 6 kap. framgår detta av 5 kap. 1 § förordningen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård (2009:1386) och såvitt gäller 5 kap. av 8 kap. 6 § djurskyddsförordningen (2019:66).

2 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Denna författning13 träder i kraft den 1 april 2019, då Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2013:41) om skyldigheter för djurhållare och personal inom djurens hälso- och sjukvård upphör att gälla. De allmänna råden ska gälla från och med samma tidpunkt.

Denna författning[14] träder i kraft den 15 juni 2020. Bestämmelserna i 4 kap. 12 § i sin nya lydelse ska tillämpas från och med den 1 april 2019.

Denna författning[15] träder i kraft den 28 januari 2022. Det allmänna rådet ska börja gälla samma dag.

CHRISTINA NORDIN

Gerd Sundström
(Internationella frågor och
djurhälsopersonalenheten)

[12] Innehållet i bestämmelsen har såvitt avser den som håller djur för pälsproduktion flyttats till 12 a § andra stycket.
[13] SJVFS 2019:25.
[14] SJVFS 2020:21.
[15] SJVFS 2021:XX.

Bilaga 1

GRUNDKURS I LÄKEMEDELSHANTERING

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan grundkurs i läkemedelshantering som anges i 4 kap. 12 § dessa föreskrifter och som krävs för att få utföra behandlingar enligt undantag på nivå 2 ska nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär eller djursjukskötare.

Bevis om genomgången kurs

Efter avslutad kurs ska kursanordnaren utfärda ett kursintyg där det framgår att det gäller en grundkurs i läkemedelshantering enligt dessa föreskrifter.

Omfattning

Utbildningen ska omfatta minst 8 timmar.

Utbildningen ska vara inriktad på något av följande djurslag

1. häst,
2. hund och katt, eller
3. övriga djur som hålls för sällskap och hobby.

Den som har gått en utbildning för ett av djurslagen och som vill komplettera sin utbildning med ytterligare ett djurslag behöver endast läsa de moment som är specifika för det ytterligare djurslaget.

Examination

Utbildningen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

1. Ta blodprov.
2. Administrera läkemedel peroralt, rektalt, intramuskulärt och subcutant samt injektioner av läkemedelsimplantat subcutant. Utbildningar som hålls före den 31 december 2023 ska dessutom innehålla administrering av läkemedel intravenöst samt sättande av permanentkanyl.
3. Koppla i och ur dropp i en redan befintlig permanentkanyl inklusive kontroll av att kanylen ligger rätt. Beräkna dropphastighet för intravenös infusion.

Kursen ska dessutom ge deltagarna kunskaper inom följande områden:

1. Läkemedelshantering, innefattande följande moment:

a) hur olika preparat ska hanteras,
b) skillnaden mellan olika beredningar av samma preparat,
c) vikten av datummärkning,
d) korrekt hantering för att förhindra smittspridning och kontamination,
e) förvaring av obrutna respektive öppnade förpackningar,
f) hantering av läkemedelsavfall.

2. Anatomi för aktuellt djurslag med fokus på de delar som behövs för att kunna ge intramuskulära och subcutana injektioner. Utbildningar som hålls före den 31 december 2023 ska dessutom innehålla anatomi med fokus på intravenösa injektioner.
3. Grundläggande farmakologi, läkemedelsbiverkningar och vävnadsretande preparat. Utbildningar som rör djurslaget häst och som hålls före den 31 december 2023 ska dessutom ta upp sederande läkemedel.
4. Hantering av djur på ett säkert sätt.
5. Vårdhygien vid injektioner samt svensk antibiotikapolicy.
6. Svensk författningskunskap innefattande den lagstiftning som reglerar arbete inom djurens hälso- och sjukvård, inklusive straffbestämmelser.

Djur och övrigt övningsmaterial

Den praktiska delen av utbildningen kan helt eller delvis utföras som arbetsplats-förlagd färdighetsträning under direkt handledning och närvaro av veterinär eller djursjukskötare.

Djur eller modeller av djur ska användas för färdighetsträning. När det gäller träning av injektionsteknik ska olika former av övningsmodeller helst användas. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.

Bilaga 2

GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING I ANESTESI OCH SMÄRTLINDRING

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan grundläggande utbildning i anestesi och smärtlindring som anges i 4 kap. 14 § första punkten dessa föreskrifter och som krävs för att få utföra behandlingar enligt undantag på nivå 3 ska nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär.

Bevis om genomgången kurs

Efter avslutad kurs ska kursanordnaren utfärda ett kursintyg där det framgår att det gäller en grundläggande utbildning i anestesi och smärtlindring enligt dessa föreskrifter.

Omfattning

Utbildningen ska vara på eftergymnasial nivå och omfatta minst 80 timmar.

Utbildningen ska vara inriktad på något av följande djurslag

1. hund och katt, eller
2. övriga djur som hålls för sällskap och hobby, dock inte häst.

Den som har gått en utbildning för ett av djurslagen och som vill komplettera sin utbildning med ytterligare ett djurslag behöver endast läsa de moment som är specifika för det ytterligare djurslaget.

Examination

Utbildningen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

1. Kontroll av anestesiapparat.
2. Premedicinering.
3. Induktion av narkos.
4. Intubering och extubering.
5. Uppkoppling mot anestesiapparat.
6. Övervakning av narkos.
7. Föra anestesijournal.

Kursen ska dessutom ge deltagarna kunskaper inom följande områden:

1. Anatomi och fysiologi i samband med anestesi och smärtlindring.
2. Farmakologi för preparat som används i samband med anestesi och smärtlindring inklusive biverkningar av dessa preparat.
3. Läkemedelshantering av preparat som rör anestesi och smärtlindring inklusive hantering av narkotikaklassade preparat.
4. Vårdhygien med inriktning på operation.
5. Vanliga komplikationer under och efter anestesi
   a) vilka komplikationer som kan uppstå,
   b) hur man kan förebygga att de uppstår, samt
   c) hur man ska agera om de uppstår.

   I detta moment ska fallstudier ingå.
6. Författningskunskap om arbete inom djurens hälso- och sjukvård inklusive straffbestämmelser.

Djur och övrigt övningsmaterial

Den praktiska delen av utbildningen kan helt eller delvis utföras som arbetsplats-förlagd färdighetsträning under direkt handledning och närvaro av veterinär eller djursjukskötare.

Bilaga 3

KRITERIER FÖR KURS I VACCINATION OCH LÄKEMEDELS-HANTERING

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs som anges i 4 kap. 21 och 22 §§ dessa föreskrifter ska nedan angivna kriterier vara uppfyllda. Att kursen motsvarar kraven ska framgå av kursintyget. Den som har gått kursen ska kunna visa upp kursintyget på förfrågan från den veterinär som tillhandahåller läkemedel eller för kontrollmyndighet.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär med stor kunskap om det aktuella djurslaget och den aktuella produktionsformen. Kursledaren ska ha god kännedom om reglerna för läkemedelsanvändning i Sverige.

Omfattning

Utbildningen ska omfatta minst fyra timmar.

Bevis om genomgången kurs

Efter avslutad kurs ska kursanordnaren utfärda ett kursintyg.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

1. administrationssätt för vaccin på det aktuella djurslaget,
3. generella bestämmelser för läkemedelsanvändning,
4. grundläggande kunskaper om djurslagets anatomi och kroppsfunktioner,
5. hantering av djur inför, under och efter vaccination,
6. biverkningar av vaccination,
7. restsubstanser och karenstider,
8. arbetsmiljörisker vid hantering av djur och läkemedel, samt
9. journalföring.

Djur och övrigt övningsmaterial

Djur eller modeller av djur ska användas för färdighetsträning. När det gäller träning av injektionsteknik ska olika former av övningsmodeller helst användas. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.

Bilaga 4

KRITERIER FÖR UTBILDNING I VILLKORAD LÄKEMEDELS-ANVÄNDNING FÖR PERSONAL I MJÖLKPRODUCERANDE NÖT-KREATURSBESÄTTNINGAR

För att en utbildning ska kunna tillgodoräknas som en sådan utbildning som anges i 5 kap. 8 § i dessa föreskrifter ska nedan angivna kriterier vara uppfyllda. Kriterierna behöver inte uppfyllas vid ett och samma kurstillfälle, men krav på kursledare, examination och kursintyg ska vara uppfyllt vid varje enskild del av utbildningen.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär med stor kunskap om det aktuella djurslaget och den aktuella produktionsformen. Kursledaren eller kursledarna ska ha mycket god kännedom om reglerna för läkemedelsanvändning i Sverige.

Omfattning

Den teoretiska delen av utbildningen ska omfatta minst tio timmar. Utöver den teoretiska utbildningen ska även vissa praktiska moment tillkomma, som beskrivs nedan. Dessa kan hållas samtidigt eller vid senare tillfälle, men kan med fördel hållas i besättningen.

Examination

Kursen ska avslutas med en eller flera examinationer, där deltagarna kan få betygen godkänt (G) eller underkänt (U).

Bevis om genomgången kurs

Efter godkänd examination ska kursanordnaren utfärda ett kursintyg. Att utbildningen och kursledaren motsvarar kriterierna ska framgå av kursintyget, som vid förfrågan ska visas upp för den veterinär som tillhandahåller läkemedel eller för en kontrollmyndighet. Om delar av kursen eller examinationen har hållits vid olika tillfällen ska kursanordnaren när samtliga moment är avklarade med godkänt resultat skriva ett sammanfattande kursintyg där tillfällen för de olika delarna framgår.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

1. kunskap om bestämmelser för läkemedelsanvändning,
10. kunskap om villkorad läkemedelsanvändning, syfte och mål,
11. grundläggande kunskaper om djurslagets anatomi och kroppsfunktioner,
12. symtom och symtombilder för vanliga hälsostörningar,
13. goda kunskaper om provtagning samt hantering av prov,
14. hantering av sjuka djur inför, under och efter behandling,
15. biverkningar av läkemedel och resistens hos smittämnen,

16. restsubstanser och karenstider,
17. arbetsmiljörisker vid hantering av djur och läkemedel, samt
18. journalföring.

Ett mer detaljerat kursinnehåll följer nedan, se ”Kursens innehåll”.

Vidareutbildning

Den som ska behandla mjölkproducerande nötkreatur med läkemedel vid villkorad läkemedelsanvändning måste genomgå en vidareutbildning om minst tre timmar vartannat år. Vid detta kurstillfälle ska gås igenom den villkorade läkemedelsanvändningen och hur den tillämpas i den aktuella besättningen. Kursledaren ska dessutom titta noggrant på besättningens djurhälsa och gå igenom nyheter i lagstiftning, läkemedel och behandlingsprinciper. Kursledaren ska vara en veterinär med särskilda kunskaper om mjölkproducerande nötkreatur samt förebyggande djurhälsoarbete.

Efter genomgången vidareutbildning ska kursanordnaren utfärda ett kursintyg. Att utbildningen och kursledaren motsvarar kriterierna ska framgå av kursintyget, som vid förfrågan ska visas upp för den veterinär som tillhandahåller läkemedel eller för en kontrollmyndighet.

Djur och övrigt övningsmaterial

Djur eller modeller av djur ska användas för färdighetsträning för att möjliggöra övning i nödvändig omfattning. När det gäller träning av injektionsteknik ska olika former av övningsmodeller användas. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.

Kursens innehåll

1. Lagstiftning

Kursen ska innehålla en genomgång av relevanta delar av lagstiftning på området. Vidare ska det göras en mer detaljerad genomgång av de föreskrifter som reglerar förutsättningarna för villkorad läkemedelsanvändning: djurskyddslagen (2018:1192), lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:25) om skyldigheter för djurhållare och personal inom djurens hälso- och sjukvård samt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:32) om läkemedel och läkemedelsanvändning.

Jordbruksverkets, Livsmedelsverkets, Läkemedelsverkets och länsstyrelsernas roll inom kontroll och tillsynsverksamhet när det gäller läkemedelsanvändning ska belysas.

2. Villkorad läkemedelsanvändning

Kursen ska innehålla information om vad villkorad läkemedelsanvändning innebär och hur den villkorade läkemedelsanvändningen är tänkt att leda till effektivt förebyggande djurhälsoarbete i ökad omfattning. Kursledaren ska även gå igenom djurhållarens, besättningspersonalens, veterinärens och länsstyrelsens roller och befogenheter.

Kursdeltagarna ska få kännedom om vad som gäller avseende gällande överenskommelser och kontrakt, djurskyddsdeklarationen, dess juridiska status och dess betydelse för lantbrukaren samt regler och principer för korrekt journalföring.

3. Anatomi och fysiologi

Kursen ska innehålla en genomgång av den anatomiska uppbyggnaden av nötkreaturens digestionsorgan, andningsapparat, rörelseapparat inklusive klövar, ben, leder samt juver på den nivå som är relevant för att kursdeltagarna ska kunna förstå och tolka symtombilder. Kursen ska vidare innehålla information av betydelse för behandling av de aktuella symtombilderna.

Kursen ska också innehålla en genomgång av nötkreaturens viktigaste fysiologiska reaktioner vid sjukdom och under påverkan av stress. Kursen ska även innehålla information om kons livscykel i modern mjölkproduktion, betydelsen av optimal skötsel och miljö för sjukdomsuppkomst och återhämtning.

4. Symtom och symtombilder

Kursdeltagarna ska få information om normalvärden för kroppstemperatur, andningsfrekvens och kroppshållning hos nötkreatur i olika åldrar och livsfaser. Kursen ska vidare innehålla information om riktlinjer för hur en fungerande djurövervakning kan organiseras samt typiska symtombilder vid klinisk sjukdom för vilka villkorad läkemedelsanvändning kan komma ifråga. Praktiska exempel på både normalvariationer och sjukliga tillstånd bör visas och bedömas.

5. Provtagning och hantering av prov

Kursdeltagarna ska få god kännedom om de provtagningar som kan komma att krävas, och de ska träna praktiskt på att ta ett mjölkprov med aseptisk teknik. De ska få god kunskap om vad som krävs av förvaring och transport av mjölkprov för att få tillförlitliga provsvar.

6. Hantering av sjuka djur, behandlingar

Kursdeltagarna ska få god kännedom om hur sjuka djur bör hanteras generellt och dessutom specifika åtgärder som bör vidtas för specifika sjukdomar. Kursen ska även innehålla information om understödjande behandlingsformer vid olika sjukdomsyttringar samt hur människor och friska djur ska skyddas från de mindre friska genom grupperings- och hygienåtgärder. En diskussion ska hållas om när avlivning bör ske och hur beredskap för detta ska finnas på gårdarna, och även vikten av att endast personer med reell kompetens utför avlivningar.

7. Läkemedelskunskap

Kursen ska innehålla information om de läkemedelssubstanser som kan komma i fråga vid villkorad läkemedelsanvändning och de tillåtna indikationerna. Effekt, biverkningar och karenstider ska beröras.

Kursdeltagarna ska också få allmän information om hur läkemedel ska hanteras vid lagerhållning, förvaring av öppnade förpackningar, märkning, hållbarhet, hantering av rester och avfall samt läkemedels känslighet för temperatur, sol och fuktighet.

Kursen ska vidare innehålla information om användningen av läkemedel såsom dosering, administrationssätt, risker och skyddsupplysningar. Informationen kan innefatta såväl generella principer som särskilda saker att beakta för specifika läkemedel.

Härutöver ska kursen även innehålla information om regler för kadaverhantering, läkemedelsrester och miljöeffekter av läkemedel. Även läkemedelsrester i livsmedel och kopplingen till dosering samt skillnaden mellan gränsvärde och karenstid ska beröras.

8. Biverkningar och antibiotika-/anthelmentika-resistens

Förmedling av kunskap om de problem som kan uppstå vid läkemedelsanvändning vid feldosering, förväxling av preparat, allergier hos patienter och användare eller biverkningar vid normal användning.

Kursdeltagarna ska också få information om antibiotikaresistens, dess konsekvenser idag och i framtiden samt hur resistensutveckling kan motverkas genom säker hantering i det dagliga arbetet. Kursen ska också innehålla information om samhällets uppfattning om villkorad läkemedelsanvändning och de risker för resistensutveckling som systemet kan medföra.

9. Examen

För att kursdeltagarna ska få tillgodoräkna sig utbildningen som en sådan kurs som anges i 5 kap. 8 § dessa föreskrifter ska han eller hon ha godkänts på ett skriftligt prov som speglar alla ingående delar av utbildningen, alternativt flera prov som tillsammans speglar hela utbildningen. Om en kursdeltagare har särskilda skäl för att inte genomgå skriftlig examination får han eller hon, efter beslut av kursledaren, i stället genomgå muntlig examination.